

RAN-2501001204030004 / 2501000104033043
Bachelor of Arts (Sem.-IV) Examination April - 2026
Sanskrit Vaidikvangmay (Paper - X)
Vaidikvangmay Kruti - Yajurveda, Ishavasyopnisad
[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવલી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book	Seat No.: Student's Signature
---	--

- પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (7 માંથી 5) 10**
- Q. 1. Write short answers to the following questions. (any five) 10**
1. યજુર્વેદના વિભાગો કેટલા છે? કયા કયા?
 1. How many Section are there in Yajurveda's? which are there?
 2. ઋગ્વેદ માં કેટલા મંત્રોનો સંગ્રહ છે?
 2. How many mantras are there in the Rigved?
 3. ગદ્ય મંત્ર નું આધિક્ય કયા વેદમાં જોવા મળે છે?
 3. In Which Vedas is the abundance of Gadhya mantras found?
 4. યાજ્ઞવલ્ક્યે વમન કરેલું યજુસ કોણ ખાઈ ગયું? કેવી રીતે?
 4. Who are the yajus vomited yajnavalkya? How?
 5. યજુર્વેદ માટે પણ પ્રચલિત દંતકથા કઈ છે?
 5. What is the popular legend associated with Yajurveda?
 6. યજ્ઞની સાથે કોનો સંબંધ છે?
 6. Who is associated with yajna? (યજ્ઞ)
 7. 'ઉપનિષદ' શબ્દનો અર્થ આપો.
 7. Explain the meaning of the word "Upanishad".
- પ્ર. 2.(અ) મંત્ર સાનુવાદ સમજાવો. (બે માંથી એક) 06**
- Q. 2. (a) Explain the meaning of the mantra. (One out of two) 06**
1. સ્વસ્તિ નં ઇન્દ્રો વૃદ્ધશ્રવાઃ સ્વસ્તિ નંઃ પૂષા વિશ્વવેદાઃ ।
સ્વસ્તિ નસ્તાક્ષર્યો અરિષ્ટનેમિઃ સ્વસ્તિ નો બૃહસ્પતિર્દધાતુ ॥25-19॥
 2. યસ્મિનૃચઃ સામ યજૂષિ યસ્મિન્પ્રતિષ્ઠિતા રથનાભાવિવારાઃ ।
યસ્મિન્શિતઃ સર્વમોતઃ પ્રજાનાં તન્મે મનઃ શિવર્સદ્કલ્પમસ્તુ ॥34-5॥

પ્ર. 2.(બ)	મંત્ર સાનુવાદ સમજાવો. (ચાર માંથી બે)	08
Q. 2. (b)	Explain the mantras with translation (any two out of four)	08
1.	તદેજતિ તન્નેજતિ તદ્ દૂરે તદિવન્તકે । તદન્તરસ્ય સવસ્યર્ તદુ સવસ્યાર્સ્ય બાહ્યતઃ ॥ 5 ॥	
2.	વિદ્યાં ચાવિદ્યાં ચ યસ્તદ્વેદોભયં સહ । અવિદ્યયા મૃત્યું તીત્વ વિદ્યયાઽમૃતમશ્નુતે ॥ 11 ॥	
3.	હિરણ્મયેન પાતરેણ સત્યાપિહિતં મુખમ્ । તત્ત્વં પૂષન્નપાવૃણુ સત્યધમાયર્ દૃષ્ટતે ॥ 15 ॥	
4.	વાયુરનિલમમૃતમથેદં ભસ્માન્તં શરીરમ્ । ૐ કર્તો સ્મર કૃતં સ્મર કર્તો સ્મર કૃતં સ્મર ॥ 19 ॥	
પ્ર. 3.	ઈશાવાસ્ય ઉપનિષદમાં દર્શાવેલ સંભૂતિ - અસંભૂતિ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	14
Q. 3.	Discussion on sambhuti and Asambhuti in the Isavasya Upanishad.	14
OR		
પ્ર. 3.	નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.	14
Q. 3.	Answer the following questions in brief.	14
1.	યજુર્વેદના દર્શાવેલી યજ્ઞ પ્રશંસા.	
1.	Praise of yajna in Yajurveda.	
2.	યજુર્વેદના 25 માં અધ્યાયમાં તત્ત્વજ્ઞાન.	
2.	philosophical Teaching in the 25 th chapter of the Yajurveda.	
પ્ર. 4.	ઈશાવાસ્ય ઉપનિષદમાં દર્શાવેલ બ્રહ્મ-આત્માના સ્વરૂપની ચર્ચા કરો.	12
Q. 4.	Discuss the Nature of Brahman and Aatman as Described in the IshaVasya Upanishad	12
OR		
પ્ર. 4.	નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.	12
Q. 4.	Answer the following questions in brief.	12
અ.	વિદ્યા-અવિદ્યા।	
બ.	તન્મે મનઃ શિવસંકલ્પમસ્તુ।	